

**แนวทางการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
จังหวัดนนทบุรี**

**GUIDELINES FOR PROACTIVE MANAGEMENT BASED ON SAPPURISADHAMMA VII
FOR SUNDAY BUDDHIST EDUCATION CENTERS IN NONTHABURI PROVINCE**

¹ชัยณรงค์ หนูเอี่ยม Chainarong Noo-Eiam ²เผด็จ จงสกุลศิริ Padet Jongsakulsiri

³พระครูโสภาสนนทกิตติ Phrakhrutnontakitti

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author E-mail: nanachitthung@gmail.com

Article Received: February 16, 2026. Revised: June 25, 2026. Accepted: June 27, 2026.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารเชิงรุก 2) เพื่อศึกษาวิธีการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็น และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่านเพื่อเสนอแนวทางการบริหารเชิงรุก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และการใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 205 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นการบริหารเชิงรุกของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำเป็นต้องปรับใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ปรับหลักสูตรและกิจกรรมให้เหมาะสม ขยายช่องทางออนไลน์ และเสริมความร่วมมือกับชุมชนและภาคส่วนต่างๆ ควรเพิ่มกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน พัฒนาทักษะบุคลากร และปรับปรุงการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยการใช้เครื่องมือประเมินผลและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในระยะยาว 2) วิธีการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) แนวทางการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ได้แก่ (1) การวิเคราะห์สถานการณ์และคาดการณ์อนาคต โดยใช้ข้อมูลและประสบการณ์ในการวางแผนที่ดี (2) ประเมินผลลัพธ์จากการกระทำ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พร้อมวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมาย (3) วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง ปรับปรุงพัฒนาและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ (4) บริหารทรัพยากรและเวลาอย่างเหมาะสม รักษาสมดุลในชีวิตระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว (5) วางแผนการทำงาน จัดลำดับความสำคัญและจัดสรรเวลาอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ (6) เรียนรู้และตอบสนองความต้องการของชุมชนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดี (7) เข้าใจอุปนิสัยของทีมงาน มอบหมายคนให้เหมาะสมกับงานและสร้างบรรยากาศที่ดีในทีม

คำสำคัญ: การบริหารเชิงรุก, หลักสัปปุริสธรรม 7, ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

Abstract

This research aims to (1) study the needs for proactive management, (2) study methods of proactive management based on Sappurisdhamma VII (Seven Virtues of a Good Person), and (3) propose guidelines for proactive management based on Sappurisdhamma VII for Sunday Buddhist Education Centers. This research employed a mixed-methods research design, with qualitative research through interviews with 7 key informants to study needs and interviews with 7 experts to propose proactive management guidelines. Data were analyzed using content analysis. A questionnaire was administered to a sample of 205 participants. Basic statistics, including percentages, means, and standard deviations, were used to analyze the data.

The research findings indicated that: (1) The needs for proactive management in Sunday Buddhist Education Centers require the adaptation of technology in teaching and learning, adjustment of curriculum and activities, expansion of online channels, and strengthening cooperation with the community and various sectors. Activities linked to daily life should be increased, personnel skills should be developed, and management efficiency should be improved through the use of evaluation tools and the development of long-term collaborative networks. (2) The methods of proactive management based on Sappurisdhamma VII for Sunday Buddhist Education Centers were rated at a high level overall and in all seven aspects. (3) The proactive management approach based on Sappurisdhamma VII for Sunday Buddhist Education Centers includes: (1) Analyzing the situation and predicting the future, using information and experience for good planning; (2) Evaluating the results of actions, both short-term and long-term, and planning to achieve goals; (3) Analyzing one's own strengths and weaknesses, improving and developing, and understanding one's role and responsibilities; (4) Managing resources and time appropriately, maintaining a balance between work and personal life; (5) Planning work, prioritizing, and allocating time efficiently and effectively; (6) Learning from and responding to community needs and building good relationships; and (7) Understanding the temperament of team members, assigning the right people to the right jobs, and creating a good atmosphere in the team.

Keywords: Proactive Management, Sappurisdhamma VII, Sunday Buddhist Education Centers

บทนำ

การส่งเสริมในด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนได้ศึกษาและรู้จักหลักธรรมในพระพุทธศาสนาได้ถูกต้องตามสมควรแก่วัยของตน” ประกอบกับในสมัยนั้น พระเจ้าหน้าทีและพระนิสิตของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำบุตรหลานของข้าราชการ พ่อค้าและประชาชนทั่วไปที่สนใจมาฟังบรรยายธรรม ฟังเทศน์ในวันอาทิตย์ ซึ่งพากันวิ่งเล่นบริเวณลานอโศกวัดมหาธาตุ ฯ มาเล่านิทานและสอนธรรมะ นอกจากนั้นทางโรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้อาราธนาพระสงฆ์ดังกล่าวดำเนินการสอนธรรมะ อบรมศีลธรรมแก่นักเรียนและนักศึกษาอีกด้วย ดังนั้น พระเจ้าหน้าทีและพระนิสิตมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจึงดำเนินการขอเสนออนุมัติ ต่อทางสภามหาวิทยาลัยเพื่อเปิดสอนโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ขึ้นและได้รับอนุมัติให้เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2501 จึงนับได้ว่าเป็นโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์แห่งแรกในประเทศไทย หลังจากนั้นก็ได้รับความนิยมมีการจัดตั้งขยายไปยังวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ (ระบบฐานข้อมูลศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ กรมศาสนา, 2567)

ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เป็นสถานศึกษาในด้านองค์การส่งเสริมการศึกษาตามภารกิจของคณะสงฆ์หนึ่ง ที่เปิดการเรียนการสอนในวันอาทิตย์ การบริหารจัดการศึกษาของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์นั้น กรมการศาสนาได้กำหนดแนวทางการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของคน ในชุมชน โดยจะปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์การดำเนินงาน/โครงการในรูปแบบของการบูรณาการ ปฏิบัติการในลักษณะพื้นที่และการมีส่วนร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยมีมติมหาเถรสมาคม ระเบียบและประกาศกรมศาสนาที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) มติมหาเถรสมาคม เรื่องการขยายศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของกรมการศาสนา 2) มติมหาเถรสมาคม เรื่อง รายงานผลการสอบธรรมศึกษาชั้นตรี โท เอกของนักเรียนนักศึกษาที่สอบได้ บันทึกลงในหลักฐานการศึกษา 3) ระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ พ.ศ. 2550 และ 4) ประกาศกรมการศาสนา เรื่อง การจัดชั้นเรียนและหลักสูตรการเรียนการสอนของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ (สุจินตนิท หนูชู, 2556) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขอจัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์แบ่งได้ 2 ส่วน ดังนี้ 1) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนต่อกรมศาสนา โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าคณะแขวง เจ้าคณะเขต และเจ้าคณะจังหวัด 2) ในส่วนภูมิภาค ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยได้รับความเห็นชอบของเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ นายอำเภอและเจ้าคณะจังหวัด โดยให้วัฒนธรรมจังหวัดเป็นนายทะเบียนและเมื่อจดทะเบียนแล้วให้รายงานไปยังกรมศาสนาจากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน (กรมศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม, 2554)

ปัจจุบันมีศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ที่เปิดทำการเรียนการสอนทั่วประเทศ จำนวน 3,830 ศูนย์และจำนวนครูประจำแต่ละศูนย์ทั่วประเทศ มีจำนวน 26,522 คนจากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นการจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาอีกช่องทางหนึ่งที่มีพระสงฆ์บริหารจัดการศึกษาเพื่อบริการสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้ และปัจจัย เกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เปิดกว้างให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9(6) ว่า “การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น คณะสงฆ์จึงมี

ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พระสงฆ์จะต้องมีส่วนในการสอนศีลธรรม จริยธรรม แก่เด็กและเยาวชน คือ จัดตั้งโรงเรียนหรือจัดตั้งศูนย์การเรียนการสอนในวัด ต่อจากนี้ไป วัดของพระพุทธศาสนาจะกลับมามีบทบาทในฐานะเป็นแหล่งการศึกษาของชุมชนเหมือนที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีต ดังนั้น พระสงฆ์จึงจำเป็นต้องปฏิรูปบทบาทใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะเห็นได้ว่าพระสงฆ์มีบทบาทต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนช่วยชาติมากขึ้น (สมศักดิ์ บุญปู, 2554)

สภาพการจัดการศึกษาของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในระยะที่ผ่านมาจะพบว่า วิกฤตการณ์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เรื่องคุณภาพของศูนย์ฯ ที่ไม่เท่าเทียมกัน คนส่วนใหญ่อาจไม่มีสิทธิที่จะเลือก ต้องยอมให้ลูกหลานเรียนในศูนย์ฯ ที่ไม่แน่ใจในคุณภาพ การพัฒนาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ให้มีคุณภาพเพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจที่จะส่งลูกหลานไปเรียนนั้น จะต้องมีการกำหนดมาตรฐานของศูนย์ฯ และทำให้การบริหารจัดการศูนย์ฯ มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด การมีมาตรฐาน คือ การดำเนินกิจกรรมและการกิจต่างๆ ทั้งด้านวิชาการและการบริการ และการจัดการได้สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการ ทั้งผู้รับบริการโดยตรง คือ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม คือ ประชาชน และสังคมโดยรวม ว่าการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์มีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การมีมาตรฐานเป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการ “ป้องกัน” ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ และเกิดผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน (กรมศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม, 2554)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์จังหวัดนนทบุรี ยังไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์ประกอบต่าง ๆ และกระบวนการนำมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาที่จะส่งผลถึงความสำเร็จของควมมีประสิทธิภาพและคุณภาพการของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี ดังผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนธรรมศึกษาในสังคมไทย” พบว่า ผู้เรียนธรรมศึกษาทุกช่วงชั้น มีความคาดหวังสูงกว่าตามสภาพความเป็นจริงทุกด้านต้องการศึกษาธรรมศึกษาเพื่อนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับหนังสือแบบเรียนธรรมศึกษายังขาดแคลน ภาครัฐควรให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าว (อเนก ขำทอง และคณะ, 2550) การบริหารจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยผู้มีความรู้ที่จะต้องวางแผนให้สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมที่ได้พาบุตรหลานมาศึกษาเล่าเรียนหลักพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นหนทางเลือกของผู้ปกครองที่คาดหวังว่าจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีตามหลักพระพุทธศาสนา

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาให้ผ่านพ้นสภาพปัญหา สามารถพัฒนาศูนย์ให้เป็นสถานที่เรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง พัฒนาการเรียนการสอนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้เรียนให้เป็นคนดีคนเก่งและมีความสุขในการใช้ชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารเชิงรุกของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี

2. เพื่อศึกษาวิธีการการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี

3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 40 แห่ง จำนวน 440 รูป/คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970)

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 7 ท่าน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม มีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับวิธีการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี จากวารสาร ตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย 3) ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาว่ามีความครอบคลุมหรือไม่ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5 - 1.00 5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมาย จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.988 6) ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี เป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีประเด็นคำถามแบบปลายเปิด 5 ด้าน เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิธีการการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ การวิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามเกณฑ์คะแนนค่าเฉลี่ยระดับคะแนน 2) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นในการบริหารเชิงรุกของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี

1.1 ด้านความจำเป็นในการบริหารเชิงรุก ควรปรับปรุงการบริหารเชิงรุกในหลายด้าน เช่น การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การปรับปรุงหลักสูตรและกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในยุคปัจจุบัน และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังควรเสริมสร้างความร่วมมือกับชุมชนและภาคส่วนต่างๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและทรัพยากรของศูนย์ฯ ขณะเดียวกัน ศูนย์ฯ ควรให้ความสำคัญในการขยายช่องทางออนไลน์เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีข้อจำกัดด้านเวลาและขยายกิจกรรมให้ครอบคลุมมากขึ้น

1.2 ด้านการบริหารเชิงรุกที่สามารถปรับปรุงได้ ควรปรับปรุงและเพิ่มกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีออนไลน์ในการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เช่น การทำสมาธิและการฝึกสติ เพื่อดึงดูดความสนใจจากกลุ่มคนในยุคปัจจุบัน การเพิ่มความร่วมมือกับองค์กรภายนอกและการใช้เครื่องมือบริหารที่ทันสมัยยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การประเมินผลและการพัฒนาทักษะบุคลากรเป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์ฯ ให้ดีขึ้น

1.3 ทรัพยากรและการสนับสนุน ศูนย์ฯ ต้องการบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทางในด้านการสอนและการจัดกิจกรรม รวมถึงเงินทุนเพื่อสนับสนุนโครงการและการพัฒนากิจกรรมที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังต้องการพัฒนาสถานที่ให้รองรับผู้เข้าร่วมได้มากขึ้น ความสัมพันธ์กับวัดและโรงเรียนค่อนข้างดี แต่ยังขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งสามารถเพิ่มทรัพยากรและการสนับสนุนให้ศูนย์ฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรเน้นการร่วมมือกับภาครัฐและโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมต่างๆ

1.4 การวัดผลและการปรับปรุงศูนย์ฯ ใช้เครื่องมือเชิงปริมาณ เช่น แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความพึงพอใจและติดตามผลผู้เรียน เพื่อประเมินความสำเร็จในระยะยาว ข้อเสนอแนะคือการนำข้อมูลจากการประเมินมาปรับปรุงการบริหารจัดการและกิจกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนช่วยเสริมประสิทธิภาพในการบริหารเชิงรุก โดยทำให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถติดตามความคืบหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ข้อเสนอแนะและวิสัยทัศน์ในอนาคต ศูนย์ฯ ควรพัฒนาโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและขยายช่องทางการเข้าถึงเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ และสร้างกิจกรรมที่เหมาะสมกับทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนในชุมชน ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาในระยะยาวคือการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลขยายเครือข่ายความร่วมมือ พัฒนาหลักสูตรและทรัพยากร รวมถึงพัฒนาคุณภาพบุคลากรและแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน

2. วิธีบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี มีผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับวิธีการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี

วิธีการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี		n = 205 คน			
		ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ด้านการรู้จักวิเคราะห์เหตุและหลักความจริงในการทำงาน	4.00	0.57	มาก	5
2	ด้านการรู้จักผลที่จะตามมาจากการกระทำ	3.99	0.56	มาก	6
3	ด้านการรู้จักตนเองในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ ความสามารถและบทบาทหน้าที่	4.04	0.65	มาก	3
4	ด้านการรู้จักประมาณในการทำงานและการดำเนินชีวิต	4.11	0.60	มาก	1
5	ด้านการรู้จักเวลาในการทำงานให้เหมาะสมและตรงต่อเวลา	3.96	0.57	มาก	7
6	ด้านการรู้จักชุมชนและสิ่งแวดล้อมรอบตัว	4.01	0.55	มาก	4
7	ด้านการรู้จักและเข้าใจบุคคลในแง่ของลักษณะนิสัยและความสามารถ	4.08	0.46	มาก	2
ภาพรวม		4.03	0.45	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า วิธีการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า วิธีการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นอยู่มากที่สุด ได้แก่ ด้านการรู้จักประมาณในการทำงานและการดำเนินชีวิต รองลงมา ด้านการรู้จักและเข้าใจบุคคลในแง่ของลักษณะนิสัยและความสามารถ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการรู้จักเวลาในการทำงานให้เหมาะสมและตรงต่อเวลา

3. แนวทางการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ 1) การรู้จักวิเคราะห์เหตุและหลักความจริงในการทำงาน: ผู้บริหารใช้หลักการวิเคราะห์ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา โดยศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อหาสาเหตุของปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดี และสามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้แม่นยำ 2) การรู้จักผลที่จะตามมาจากการกระทำ: ผู้บริหารสามารถคาดการณ์ผลลัพธ์จากการกระทำทั้งด้านบวกและด้านลบ และเข้าใจดีว่าการทำงานด้วยความตั้งใจจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีในอนาคต 3) การรู้จักตนเองในด้านต่างๆ: ผู้บริหารสามารถปรับปรุงตัวเองเพื่อพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง และมีความตั้งใจในการพัฒนา รวมถึงเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในองค์กร 4) การรู้จักประมาณในการทำงานและการดำเนินชีวิต: ผู้บริหารสามารถจัดสรรกำลังในการทำงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน และวางแผนการทำงานให้เกิดผลที่ดีที่สุดโดยไม่เกินกำลัง 5) การรู้จักเวลาในการทำงานให้เหมาะสมและตรงต่อเวลา: ผู้บริหารยอมรับความหลากหลายของผู้คนในชุมชนและสามารถทำงานร่วมกับชุมชนได้ดี รวมถึงปรับตัวให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนและสังคม 6) การรู้จักชุมชนและสิ่งแวดล้อมรอบตัว: ผู้บริหารสามารถทำความเข้าใจความสามารถและลักษณะบุคคลต่างๆ ได้ดี และสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในทีมงาน รวมถึงจัดการความขัดแย้งในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 7) การรู้จักและเข้าใจบุคคลในแง่ของลักษณะนิสัยและความสามารถ: ผู้บริหารมีทักษะในการจัดการความขัดแย้งระหว่างบุคคลในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในทีมงาน และเข้าใจวิธีการปฏิบัติต่อบุคคลตามลักษณะของพวกเขา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบผลการวิจัยสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารเชิงรุกของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านความจำเป็นในการบริหารเชิงรุก ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับตัวให้ทันสมัยกับยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเรียนการสอนและการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงพัฒนา โดยการขยายช่องทางออนไลน์ช่วยให้การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีข้อจำกัดด้านเวลาได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารศูนย์ฯ และขยายกิจกรรมให้ครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสุจินตนิเทศ หนูชู (2556) ที่พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวของศูนย์ เป็นสำคัญและการใช้เทคโนโลยีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยงยุทธ เกษสาคร (2549) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องรู้จักใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด เช่นเดียวกับแนวคิดของ Seibert, Kraimer and Crant. (2001) ได้เน้นถึงความสำคัญของการทำงานเชิงรุกในบริบทองค์กรที่เน้นการปรับตัว (Adaptability) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเฉพาะในโลกยุคดิจิทัลและโลกที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การปรับตัวที่ดีช่วยให้บุคคลสามารถรักษาความยืดหยุ่นในการทำงานและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีใหม่ๆ การเปลี่ยนแปลงในนโยบายขององค์กร หรือการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในความต้องการของลูกค้าหรือผู้บริโภค ซึ่งศูนย์ฯ ควรขยายช่องทางออนไลน์เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขึ้น และสร้างความร่วมมือกับชุมชนและภาคส่วนอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรและกิจกรรมของศูนย์ฯ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของณัฐดิพร อ้นดั่ง และคณะ (2565) ที่พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงรุกมีด้านการบริหารผลการปฏิบัติงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการธำรงรักษามูลค่า ตามลำดับ ส่วนแนวทางในการบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงรุกประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาทักษะและสมรรถนะ การธำรงรักษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ด้านการบริหารเชิงรุกที่สามารถปรับปรุงได้ การปรับปรุงและเพิ่มกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เช่น การทำสมาธิและการฝึกสติ จะช่วยดึงดูดความสนใจจากกลุ่มคนในยุคปัจจุบัน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีออนไลน์ในการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้กิจกรรมมีความทันสมัยและเหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น นอกจากนี้ การเพิ่มความร่วมมือกับองค์กรภายนอกและการใช้เครื่องมือบริหารที่ทันสมัยก็เป็นการเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอาภรณ์ ภูวพิพัฒน์ (2564) ได้กล่าวถึงลักษณะของคนทำงานเชิงรุกว่า ผู้บริหารต้องพร้อมเสมอสำหรับการเปลี่ยนแปลง คือการไม่ปฏิเสธคัดค้านหรือต่อต้านการนำระบบงานหรือขั้นตอนการทำงานใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นมองว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นการเสี่ยงหรือเป็นโอกาสอันดีที่จะทำให้ระบบงานมีการพัฒนา มีการปรับปรุงไปในทิศทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้คนที่ทำงานเชิงรุกยังเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆ ที่เรียกว่า Change Agent การเพิ่มความร่วมมือกับองค์กรภายนอกและการใช้เครื่องมือบริหารที่ทันสมัยจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการ

ดำเนินงาน นอกจากนี้การประเมินผลและพัฒนาทักษะบุคลากรอย่างต่อเนื่องก็เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาศูนย์ฯ ให้ดียิ่งขึ้น

ด้านทรัพยากรและการสนับสนุน การขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทางและเงินทุนสนับสนุน โครงการเป็นปัญหาที่สำคัญ การพัฒนาสถานที่และการเสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและโรงเรียนจะช่วยให้ศูนย์ฯ ได้รับการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มทรัพยากรและส่งเสริมการดำเนินงานให้สำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hallinger (2018) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า การจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารสถานศึกษาช่วยให้มีการจัดสรรทรัพยากร เช่น งบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ อย่างเหมาะสมเช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) เห็นว่า การที่ผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเด่นชัดเป็นรูปธรรม และมีความเป็นไปได้อย่างชัดเจนซึ่งใช้ความพยายามต่างๆ ในการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ การประเมินผลและการจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และนักเรียนมีคุณภาพอันพึงประสงค์ของสังคมศูนย์ฯ ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและโรงเรียนเพื่อเพิ่มทรัพยากรและการสนับสนุน รวมถึงพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้านการวัดผลและการปรับปรุง: การใช้เครื่องมือเชิงปริมาณ เช่นแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เพื่อติดตามและประเมินผลของผู้เรียนช่วยให้สามารถตรวจสอบความพึงพอใจและความสำเร็จในระยะยาวได้ ข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้สามารถใช้เพื่อปรับปรุงกิจกรรมและการบริหารจัดการศูนย์ฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรนำข้อมูลจากการประเมินมาปรับปรุงการบริหารจัดการและกิจกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนจะช่วยให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถติดตามความคืบหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฉะนั้น ศูนย์ศึกษาพระพุทธรูปศาสนาวันอาทิตย์ควรมุ่งเน้นการบริหารเชิงรุกที่ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การเพิ่มกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน การพัฒนาทรัพยากรและการสนับสนุนจากภาครัฐและองค์กรต่างๆ การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเสริมสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนจะช่วยให้ศูนย์ฯ เติบโตและพัฒนาได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

2. ผลการวิจัยการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธรูปศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี พบผลการวิจัยที่น่ามาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 การรู้จักวิเคราะห์เหตุและหลักความจริงในการทำงาน ผู้บริหารใช้หลักการวิเคราะห์ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา โดยศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อหาสาเหตุของปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดี และสามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้แม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนปภา สกฤพิทักษ์และธดา สิทธิธาดา (2565) กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีลักษณะและคุณสมบัติในการทำงานเชิงรุก ประกอบด้วย 6 ประการ ดังนี้ การคาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้า (Foreseen) มีทักษะการวิเคราะห์ปัญหาได้ดี (Analytical Skill) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสัปปุริสธรรม ด้านหลักธัมมัญญเหตุรู้หลักและรู้จักเหตุ สอดคล้องกับผลการศึกษาของชนะพงษ์ กล้ากลิจ (2562) ที่พบว่า การประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม 7 กับการบริหารงานสมัยใหม่ คนที่มีความเห็นชอบตามทำนองครองธรรมหรือเป็นคนดี อันประกอบด้วยความเป็นผู้รู้จักเหตุ

2.2 การรู้จักผลที่จะตามมาจากการกระทำ ผู้บริหารสามารถคาดการณ์ผลลัพธ์จากการกระทำทั้งด้านบวกและด้านลบ และเข้าใจดีว่าการทำงานด้วยความตั้งใจจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีในอนาคต ซึ่ง

สอดคล้องกับงานบริหารงานบุคคลของ พระจันฉวเรณย์ อคฺคธมฺโม พระฮอนด้า วาทสทโท และจุฬาพรณ ภรณ์ ธนะแพทย์ (2564) ที่พบว่า 1) การบริหารงานบุคคลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มี การปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านธัมมัญญดา รองลงมาคือ ด้านอรรถัญญดาและต่ำสุดคือ ด้านบุคคลัญญดา และ 2) แนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 คือ (1) ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมวางแผนงานบุคคล (2) ควรบริหารงานด้วยความโปร่งใส (3) ควรวางแผนกำลังคนอย่างชัดเจน (4) ควรมีการจัดสรรงบประมาณ พัฒนาบุคลากร (5) ควรมีความยุติธรรมในการกำหนดเกณฑ์การสอบเข้าเป็นบุคลากร (6) ควรยกย่องชมเชย บุคลากรที่ประสบผลสำเร็จ และ (7) ควรมีความเป็นกลางในการส่งเสริมบุคลากร

2.3 การรู้จักตนเองในด้านต่างๆ ผู้บริหารสามารถปรับปรุงตัวเองเพื่อพัฒนาศักยภาพในด้าน ต่างๆ ยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง และมีความตั้งใจในการพัฒนา รวมถึงเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองใน องค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชนะพงษ์ กล้ากลิจ (2562) พบว่าหลักสัปปุริสธรรม 7 ซึ่งเป็น หลักธรรมที่ทำให้คนเป็นสัปปุริส คือ เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีสัมมาทิฐิ กล่าวคือเป็นผู้ที่มีความรู้ มีปัญญา หรือมีมุมมองที่ถูกต้องตรงกับ ความจริง เป็นคนที่มีความเห็นชอบตามทำนองคลองธรรมหรือเป็นคนดีอัน ประกอบด้วยความเป็นผู้รู้จักเหตุ ความเป็นผู้รู้จักผล หรือความมุ่งหมายความเป็นผู้รู้จักตน เช่นเดียวกับผล การศึกษาของพระครูพิศาลปริยัตยานุกูล (อนันต์ วฑฒโน) (2561) ที่พบว่า ควรมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือสร้าง ศรัทธาให้เกิดแก่บุคคลทั่วไปและควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และตั้งตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงามและวางตนเหมาะสมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการรักษาระเบียบวินัย

2.4 การรู้จักประมาณในการทำงานและการดำเนินชีวิต: ผู้บริหารสามารถจัดสรรกำลังในการ ทำงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน และวางแผนการทำงานให้เกิดผลที่ดีที่สุดโดยไม่เกินกำลัง สอดคล้องกับ แนวคิดของพระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต) (2538) กล่าวว่า มัตตัญญตา รู้จักประมาณ การรู้จักประมาณหรือ การควบคุมตนเองในเรื่องต่างๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเกินพอดี ซึ่งจะช่วยให้ชีวิตมีความสมดุลเป็น

2.5 การรู้จักเวลาในการทำงานให้เหมาะสมและตรงต่อเวลา ผู้บริหารยอมรับความหลากหลาย ของผู้คนในชุมชนและสามารถทำงานร่วมกับชุมชนได้ดี รวมถึงปรับตัวให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชน และสังคม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระครูพิศาลปริยัตยานุกูล (อนันต์ วฑฒโน) (2561) พบว่าความเป็น ผู้บริหารต้องควรมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือสร้างศรัทธาให้เกิดแก่บุคคลทั่วไปและควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและตั้งตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงามและจะต้องวางตนเหมาะสม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ในการรักษาระเบียบวินัย โดยไม่มีการเลือกที่รักมักที่ชัง โดยกำหนดนโยบาย และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร มาพัฒนา ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพการทำงานเสมอ พร้อมทั้ง ตั้งมั่นอยู่ในความพอเพียงและความพอดีทั้ง การทำงานและการดำเนินชีวิต อีกทั้งควรเปิดเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารให้บุคลากรได้รับเสมออย่างถูกต้องและเหมาะสมกับเวลา โดยจะต้องตรงต่อเวลาและรู้กาลเทศะ จัดสรรเวลาให้เหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ ผู่อื่นและสร้างจิตสำนึกให้เกิดแก่คนในองค์กร

2.6 การรู้จักชุมชนและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ผู้บริหารสามารถทำความเข้าใจความสามารถและ ลักษณะบุคคลต่างๆ ได้ดีและสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในที่งาน รวมถึงจัดการความขัดแย้ง ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพระครูพิศาลปริยัตยานุกูล (อนันต์ วฑฒโน) (2561) พบว่า ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรได้ทำกิจกรรมร่วมกันก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นการสนับสนุนสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนให้มีความร่วมมือและทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนเป็นระยะ ๆ จะต้อง

สนับสนุนบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น เพื่อให้เกิดการตั้งใจในการทำงานที่สำคัญควรศึกษาและทำความเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อให้การบริหารงานบุคคลมีประสิทธิภาพ

2.7 การรู้จักและเข้าใจบุคคลในแง่ของลักษณะนิสัยและความสามารถ ผู้บริหารมีทักษะในการจัดการความขัดแย้งระหว่างบุคคลในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในทีมงานและเข้าใจวิธีการปฏิบัติต่อบุคคลตามลักษณะของพวกเขา สอดคล้องกับผลการศึกษาของกฤษณา ประวาสุข และไกรวรรณ ชินหัตติโย (2565) ที่พบว่า การบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักปรัญญา รู้ชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของชนะพงษ์ กล้ากลิจ (2562) ที่พบว่า ความเป็นผู้รู้จักชุมชน ความเป็นผู้รู้จักบุคคล ซึ่งหลักธรรมเหล่านี้จะสามารถนำมาบูรณาการ หรือ ประยุกต์ใช้กับการบริหารงานสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

3. ผลการเสนอแนวทางการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์สถานการณ์และคาดการณ์อนาคต โดยใช้ข้อมูลและประสบการณ์ในการวางแผนที่ดี (2) ประเมินผลลัพธ์จากการกระทำ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พร้อมวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมาย (3) วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง ปรับปรุงพัฒนาและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ (4) บริหารทรัพยากรและเวลาอย่างเหมาะสม รักษาสมดุลในชีวิตระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว (5) วางแผนการทำงาน จัดลำดับความสำคัญและจัดสรรเวลาอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ (6) เรียนรู้และตอบสนองความต้องการของชุมชนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดี (7) เข้าใจอุปนิสัยของทีมงานมอบหมายคนให้เหมาะสมกับงาน และสร้างบรรยากาศที่ดีในทีม สอดคล้องกับแนวคิดของณัฐพร สิงห์สร (2566) ที่เสนอไว้ว่า การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมสำหรับการจัดการศึกษาเชิงรุกเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นการสร้างสมดุลการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจะเป็นการบริหารเชิงรุกซึ่งสามารถนำพาองค์กรสู่เป้าหมายได้และเกิดความยั่งยืนได้ หลักสัปปุริสธรรมสำหรับประยุกต์การบริหารการศึกษาเชิงรุกประกอบด้วย 1) ธัมมัญญาตา คือการรู้จักเหตุ 2) อัตถัญญาตา การรู้จักเป้าหมายขององค์กร 3) อัตตัญญาตา การรู้จักตนเอง 4) มัตตัญญาตา การรู้จักประมาณความพอดี 5) กาลัญญาตา การรู้จักเวลาและรู้คุณค่าของเวลา 6) ปรัญญาตา การรู้จักชุมชนและรู้จักสังคม และ 7) บุคคลโปรปรัญญาตา การรู้จักบุคคลรู้จักประเภทของบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระจิณณ์วเรนย์ อคฺคธมฺโม พระสอนดำ วาทสฺสโท และจุฬาพรณภรณ์ ธนะแพทย์ (2564) ที่พบว่า แนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 คือ 1) ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมวางแผน งานบุคคล 2) ควรบริหารงานด้วยความโปร่งใส 3) ควรวางแผนกำลังคนอย่างชัดเจน 4) ควรมีการจัดสรร งบประมาณพัฒนาบุคลากร 5) ควรมีความยุติธรรมในการกำหนดเกณฑ์การสอบเข้าเป็นบุคลากร (6) ควรยกย่องชมเชยบุคลากรที่ประสบผลสำเร็จ และ 7) ควรมีความเป็นกลางในการส่งเสริมบุคลากร

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทางการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี

1. ด้านความต้องการจำเป็นการบริหารเชิงรุก ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย 1) ความจำเป็นในการบริหารเชิงรุก: การปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน , การปรับหลักสูตรและกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย, การขยายช่องทางออนไลน์, และการเสริมความร่วมมือกับชุมชนและภาคส่วนต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการปัจจุบัน.

2) การปรับปรุงการบริหารเชิงรุก: การเพิ่มกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน, การใช้เทคโนโลยีออนไลน์, การเพิ่มความร่วมมือกับองค์กรภายนอก, และการพัฒนาทักษะบุคลากรมีความสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหาร 3) ทรัพยากรและการสนับสนุน: จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีทักษะ, เงินทุน, การพัฒนาสถานที่, และความร่วมมือกับภาครัฐและโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ 4) การวัดผลและการปรับปรุง: การใช้เครื่องมือเชิงปริมาณในการประเมินผล, การปรับปรุงการบริหารจัดการและกิจกรรมตามข้อมูลที่ได้รับ, และการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนช่วยให้การพัฒนามีทิศทางที่ถูกต้องและสามารถปรับตัวได้ดี 5) ข้อเสนอแนะและวิสัยทัศน์ในอนาคต ใช้เทคโนโลยี, ขยายช่องทางเข้าถึง, สร้างกิจกรรมที่เหมาะสมกับทุกกลุ่มเป้าหมาย, พัฒนาระบบติดตามและประเมินผล, ขยายเครือข่ายความร่วมมือ, และพัฒนาหลักสูตรทรัพยากร บุคลากร และกลยุทธ์ระยะยาวเพื่อให้การบริหารมีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพในอนาคต

2. วิธีการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย 1) การรู้จักวิเคราะห์เหตุและหลักความจริงในการทำงาน: ผู้บริหารใช้หลักการวิเคราะห์ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา โดยศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อหาสาเหตุของปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดี และสามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้แม่นยำ 2) การรู้จักผลที่จะตามมาจากการกระทำ: ผู้บริหารสามารถคาดการณ์ผลลัพธ์จากการกระทำทั้งด้านบวกและด้านลบ และเข้าใจดีว่าการทำงานด้วยความตั้งใจจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีในอนาคต 3) การรู้จักตนเองในด้านต่างๆ: ผู้บริหารสามารถปรับปรุงตัวเองเพื่อพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง และมีความตั้งใจในการพัฒนา รวมถึงเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในองค์กร 4) การรู้จักประมาณในการทำงานและการดำเนินชีวิต: ผู้บริหารสามารถจัดสรรกำลังในการทำงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน และวางแผนการทำงานให้เกิดผลที่ดีที่สุดโดยไม่เกินกำลัง 5) การรู้จักเวลาในการทำงานให้เหมาะสมและตรงต่อเวลา: ผู้บริหารยอมรับความหลากหลายของผู้คนในชุมชน และสามารถทำงานร่วมกับชุมชนได้ดี รวมถึงปรับตัวให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนและสังคม 6) การรู้จักชุมชนและสิ่งแวดล้อมรอบตัว: ผู้บริหารสามารถทำความเข้าใจความสามารถและลักษณะบุคคลต่างๆ ได้ดี และสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในทีมงาน รวมถึงจัดการความขัดแย้งในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) การรู้จักและเข้าใจบุคคลในแง่ของลักษณะนิสัยและความสามารถ: ผู้บริหารมีทักษะในการจัดการความขัดแย้งระหว่างบุคคลในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในทีมงาน และเข้าใจวิธีการปฏิบัติต่อบุคคลตามลักษณะของพวกเขา

3. แนวทางการบริหารเชิงรุกตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จังหวัดนนทบุรี 1) การวิเคราะห์สถานการณ์และคาดการณ์อนาคต โดยใช้ข้อมูลและประสบการณ์ในการวางแผนที่ดี 2) ประเมินผลลัพธ์จากการกระทำ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พร้อมวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมาย 3) วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง ปรับปรุงพัฒนา และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ 4) บริหารทรัพยากรและเวลาอย่างเหมาะสม รักษาสมดุลในชีวิตระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว 5) วางแผนการทำงาน จัดลำดับความสำคัญ และจัดสรรเวลาอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ 6) เรียนรู้และตอบสนองความต้องการของชุมชน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี 7) เข้าใจอุปนิสัยของทีมงาน มอบหมายคนให้เหมาะสมกับงาน และสร้างบรรยากาศที่ดีในทีม สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น โดยสามารถพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ หรือการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากที่บ้านหรือในเวลาที่เหมาะสมข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1.2 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ โดยการเข้าถึงและตอบสนองความต้องการของชุมชนสามารถทำได้ผ่านกิจกรรมที่มีประโยชน์และสร้างความเข้าใจในหลักพระพุทธศาสนา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในมุมมองของชุมชนและภาคส่วนต่างๆ เกี่ยวกับความร่วมมือกับศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เพื่อเข้าใจถึงความต้องการและความคาดหวังที่แท้จริงจากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในเรื่องของการสนับสนุนทรัพยากรและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะของบุคลากรในศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์และผลของการพัฒนาทักษะเหล่านั้นต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน โดยมุ่งเน้นที่การฝึกอบรมทั้งด้านวิชาการและด้านการพัฒนาทักษะทางสังคม

2.3 ควรมีการศึกษาลักษณะประเพณีความพึงพอใจของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมให้เหมาะสมและตอบโจทย์กับกลุ่มเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.(2554). แนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ปีงบประมาณ 2554. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กฤษณา ประवास และไกรวรรณ ชินทติโย. (2565).การบริหารตามหลักหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารศึกษากับประสิทธิผลของทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 20(1), 217-226.
- ชนะพงษ์ กล้ากลิจ. (2562). การประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม 7 กับการบริหารงานสมัยใหม่. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2(1), 100 – 110.
- ณัฐพร สิงห์สร. (2566). การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมสำหรับการจัดการศึกษาเชิงรุกเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน. วารสารปราชญ์ประชาคม, 1(4), 26 – 41.
- ณัฐดิพร อ้นด้วง และคณะ. (2565). สภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงรุกของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. วารสารรัชต์ภาคย์, 16(48), 246 – 422.
- นปภา สกุลพิทักษ์ และธดา สิทธิธาดา. (2565). การบริหารจัดการเชิงรุกในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. ในการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4 GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล. สมุทรสงคราม: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตสมุทรสงคราม.
- พระครูพิศาลปริยัตยานุกูล (อนันต์ วฑฒโน). (2561). แนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระจิณณ์วเรนย์ อัครมโม พระฮอนด้า วาทสโท และจุฬาพรณภรณ์ ธนะแพทย์. (2566). การบริหารงานบุคคลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. Journal of Buddhist Education and Research, 7(2), 203 – 212.

- พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต). (2538). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสุจินตนิท หนูชู. (2556). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ที่มีประสิทธิภาพ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2549). ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: วี. เจ. พรินต์ติ้ง.
- ระบบฐานข้อมูลศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ กรมศาสนา(2567). ประวัติความเป็นมา. แหล่งที่มา http://www.dra.go.th/dra_learn/main.php?filename=about_us สืบค้นเมื่อ 16 กรกฎาคม 2567.
- สมศักดิ์ บุญปู. (2554). พระสงฆ์กับการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อเนก ขำทอง และคณะ. (2550). ธรรมศึกษาขั้นตรี ฉบับปรับปรุงใหม่ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2564). การพัฒนาบุคลากรเชิงรุกในศตวรรษที่ 21. วารสาร HR Society magazine. 18(221).
- Hallinger, P. (2018). Bringing context out of the shadows of leadership. Educational Management Administration & Leadership, 46(1), 5-24.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Psychological measurement, 30(3), 607-610.
- Seibert, S. E., Kraimer, M. L. and Crant, J. M. (2001). What do proactive people do? A longitudinal model linking proactive personality and career success. Personnel Psychology, 54(4), 845-874.